

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta v právní věci žalobkyně obchodní společnosti **Karel KULT – STAVO, s. r. o.**, IČ 25964780, se sídlem Rtyně v Podkrkonoší, Sadová 715, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2016, č. j. KUKHK-8867/DS/2016/SR,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

- I. **Předmět řízení**

Žalobkyně podala včas žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 3. 6. 2016, č. j. ODP/50203-2016/dum 11274-2015/dum. Tímto rozhodnutím byla uznána vinnou ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

Tohoto správního deliktu se měla žalobkyně dopustit tím, že porušila ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, kdy jako provozovatelka osobního automobilu tovární značky Mercedes-Benz, RZ: ... nezajistila, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byla dodržována povinnost řidiče uvedená v ustanovení § 4 písmeno c) zákona o silničním provozu, když řidič výše uvedeného vozidla překročil dne 30. 12. 2014 v 14:56 hod. na pozemní komunikaci v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnici II/307 směr Choustníkovo Hradiště, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“, nejvyšší povolenou rychlost jízdy stanovenou v obci na 50 km/h, když mu byla automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO TRAFFIC VELOCITY, v.č. GEMVEL0011, naměřena rychlost jízdy 64 km/h, po zvážení odchylky měřícího zařízení +/- 3 km/h, rychlost jízdy 61 km/h.

Žalobkyně namítala nezákonnost rozhodnutí a trvala na jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení včetně povinnosti zavázat žalovaného k náhradě nákladů řízení.

II. Obsah žaloby

Žalobkyně nejprve namítala, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Zaslal totiž oznámenému řidiči výzvu k podání vysvětlení a poté, co se výzvu nepodařilo doručit, zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Správní orgán I. stupně měl podniknout veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, měl například opětovně předvolat řidiče k podání vysvětlení (řidič si již od té doby mohl označit schránku). Žalobkyně správnímu orgánu sdělila totožnost řidiče včetně jeho bydliště a legitimně tak očekávala, že správní orgán zahájí řízení o přestupku s oznámeným řidičem. Svou argumentaci podpořila i rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-109 a rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 – 35.

Žalobkyně dále spolu s odkazem na čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod namítla, že správní orgán I. stupně neprovedl ve věci ústní jednání. Vyjádřila přesvědčení, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Úmluvy, analogicky dopadá zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a základní principy trestního řízení. Žalobkyně tuto argumentaci podpořila odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015-35, rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A

56/2014-35, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30.

Poté namítala, že i pokud by správní orgán během řízení zjistil, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobkyně, jako účastníka řízení. Rozhodnutí (ať již o přestupku, či o jiném správním deliktu) musí být podloženo důkazy (§ 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“). Pokud bylo rozhodnutí opřeno o důkaz provedený bez přítomnosti účastníka řízení (žalobkyně), pak byla žalobkyně krácena na svých právech, konkrétně na právu na spravedlivé řízení. I pokud ve věci nemělo být obligatorně nařízeno ústní jednání, pak tato skutečnost nic nemohla měnit na tom, že žalobkyně měla právo být vyrozuměna o možnosti účastnit se provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu). K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57 A 51/2014-3. Žalobkyně uvedla, že správní orgán I. stupně ji sice vyrozuměl o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady dle § 36 odst. 3 správního řádu, správní orgán ji ve svém vyrozumění ale nijak nepoučil, že by měla právo se dokazování účastnit, a pouhé vyrozumění o seznámení s podklady nebylo pro uplatnění práv žalobkyně dostačující, jak vyjadřuje výše citovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni.

V další námitce žalobkyně namítala, že správní delikt provozovatele vozidla spáchaný dne 30. 12. 2014 byl již promlčen. Správní řád ani zákon o silničním provozu totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt musí vykazovat znaky přestupku (§ 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu), avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost.

Následující námitka směřovala k nedostatečnému popsání místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Místo bylo specifikováno pouze jako „v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnice II/307 směr Choustníkovo Hradiště, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“. Takto vymezený úsek je dlouhý dle žalobkyně cca 2,2 km. Přestupek se tak mohl stát kdekoliv v rozmezí dvou kilometrů. Dle názoru žalobkyně tak nebylo místo spáchání skutku jasně specifikováno. Nejasná se jí zdála být i formulace u vymezení místa spáchání jako „v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“, neboť i mezi dopravními značkami označujícími začátek a konec obce mohla být v různých úsecích jiná úprava nejvyšší povolené rychlosti. K této argumentaci žalobkyně odkázala i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 45, na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014-39, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. 4 As 28/2010-56.

Závěrem žalobkyně namítla, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se

základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí nevinny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě stanoviskem ze dne 14. 10. 2016. Provedl rekapitulaci řízení proběhnuvšího před správními orgány obou stupňů a plně odkázal na své rozhodnutí ze dne 26. 7. 2016, sp. zn. KUKHK-8867/DS/2016/SR.

K námitce, že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, žalovaný uvedl, že v posuzované věci bylo zjištěno, že vozidlo měl v době spáchání deliktu řídit pan pan L. Y., nar. ..., P. 15, P. 1. Správní orgán I. stupně předvolal tuto osobu k podání vysvětlení. Taktéž všechny písemnosti, které jí zaslal na uvedenou adresu, byly vráceny s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Zásilku taktéž nebylo možno vložit do schránky či na jiné vhodné místo, proto se žalovaný následně obrátil přípisem ze dne 29. 7. 2015, č. j. ODP/82711-2015/kld 11064-2015/kld, na Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky a požádal o prověrku v evidencích cizinců. Přípisem ze dne 10. 8. 2015, č. j. MV-116418-2/OAM-2015, bylo správnímu orgánu I. stupně sděleno, že jmenovaný L. Y. požádal Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dne 11. 4. 2011. Rozhodnutím správního orgánu ze dne 21. 4. 2011, č. j. OAM-76/LE-BE02-BE03-2011, byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Proti tomuto rozhodnutí podal dotýčný žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který svým usnesením ze dne 21. 9. 2011 řízení zastavil. Poslední údaj o pobytu výše jmenovaného v elektronické evidenci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany byl ze dne 27. 9. 2011, kdy dotýčný opustil Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí. Aktuální místo pobytu jmenovaného tedy není Ministerstvu vnitra České republiky známo. Dle informací Cizineckého informačního systému (CIS) osoba pod výše uvedenou totožností nepobývá v současné době v ČR na základě pobytu spadajícího pod působnost odboru azylové a migrační politiky. L. Y. je veden v evidenci nežádoucích osob, obdržel správní vyhoštění platné do 31. 12. 2009. Na základě výše uvedeného nemá v současné době L. Y. na území České republiky povolen žádný pobytový status, ani o žádný druh pobytu nebo víza nemá požádáno. Z výše uvedeného zjištění vyplývá, že cizinec by se neměl v současné době zdržovat na území České republiky a z tohoto důvodu není znám jeho současný pobyt. Žalovaný toto stanovisko uzavřel s tím, že vzhledem k tomu, že správní orgán nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti osobě, jež byla označena za řidiče vozidla, nezbylo, než věc ve smyslu citovaného ustanovení odložit.

K námitce týkající se skutečnosti, že správní orgán nepoučil žalobkyni, že by měla právo se dokazování probíhajícího mimo ústní jednání účastnit, žalovaný uvedl, že měla možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byla správním orgánem I. stupně obeznámena o ukončení dokazování a současně jí byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Dále byla žalobkyně informována o tom, že

bude ve smyslu ust. § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání. Pro tento postup byly splněny podmínky, neboť žalobkyně byla včas vyrozuměna o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu – zákon vyžaduje vyrozumět účastníka, což bylo splněno) a dále byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byla rovněž informována. Dle názoru žalovaného je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015.

K námitce, že správní delikt provozovatele vozidla již byl promlčen, žalovaný uvedl, že ustanovení § 125e zákona o silničním provozu upravuje v odst. 5 odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním. Na to se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle ustanovení § 125f (upraveno zákonem č. 230/2014 Sb., s účinností od 7. 11. 2014). V odst. 3 téhož ustanovení je uvedeno, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezažáil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Z tohoto je zcela zřejmé, že zánik odpovědnosti za správní delikt dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu je upraven speciálním zákonem.

Žalovaný se v závěru vyjádřil k námitce týkající se vymezení místa spáchání správního deliktu, kdy odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014-39. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce nedostatečného určení místa spáchání přestupku ve výroku správního orgánu prvního stupně jako „*na silnici I/15 v obci Chrástce*“, jelikož toto vymezení místa spáchání přestupku shledal dostatečným, neboť společně s časem (13:45 hodin) a způsobem spáchání přestupku konkretizuje skutek tak, aby nemohl být zaměněn s jiným.

IV. Skutková zjištění

Krajský soud následně přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když k takovému postupu udělil žalobce souhlas výslovně, žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. O věci usoudil následovně.

Správní orgán I. stupně obdržel dne 7. 3. 2015 od Městské policie Dvůr Králové nad Labem oznámení ve věci podezření ze spáchání přestupku (dále jen „oznámení“), kterého se měl dne 30. 12. 2014 v 14:56:52 hodin dopustit řidič vozidla RZ: ... Ve spise je k tomuto oznámení připojena zřetelná fotodokumentace pořízená automatizovaným technickým prostředkem SYDO TRAFFIC VELOCITY, v. č. GEMVEL0011, a karta vozidla. Jako provozovatel vozidla byla zjištěna žalobkyně, které správní orgán I. stupně doručil dne 2. 4. 2015 výzvu k zaplacení určené částky podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu spolu s poučením o dalším možném postupu žalobkyně (dále jen „výzva“). Žalobkyně na tuto výzvu nijak nereagovala. Nezaplatila určenou částku ani neposkytla žádnou informaci o případném řidiči vozidla.

Poté správní orgán I. stupně zaslal žalobkyni dne 18. 5. 2015 výzvu k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích. Dne 4. 8. 2015 zástupce žalobkyně sdělil přípisem jméno řidiče (cizince), který měl v danou dobu výše zmiňované vozidlo řídit. Následně správní orgán pokračoval ve vyšetřování pachatele přestupku a označený řidič byl předvolán k podání vysvětlení. Adresát nebyl zastížen, proto správní orgán I. stupně podal dne 10. 8. 2015 žádost o informaci ohledně osoby řidiče k Ministerstvu vnitra České republiky. Následně bylo do spisového materiálu vloženo sdělení informací k cizinci ze dne 21. 8. 2015, č. j. KRP-78829-1/ČJ 2015-050026. Následně správní orgán I. stupně dne 1. 12. 2015 věc odložil a dne 16. 12. 2015 bylo zahájeno řízení o správním deliktu, o němž byla žalobkyně vyrozuměna. Dne 5. 5. 2016 bylo žalobkyni zasláno vyrozumění o pokračování v řízení o správním deliktu a vyrozumění o provádění důkazů mimo ústní jednání. Dne 23. 5. 2016 byl vyhotoven protokol o provedení důkazů mimo ústní jednání. Zástupce žalobkyně se k dokazování nedostavil. Následně mu bylo dne 31. 5. 2016 zasláno oznámení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Poté bylo dne 3. 6. 2016 vydáno rozhodnutí sp. zn. ODP/50203-2016/dum 11274-2015/dum, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, když nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích dle zákona o silničním provozu. Za vytýkaný správní delikt jí byla uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí popsaném v předchozím odstavci žalobkyně podala odvolání, o němž dne 26. 7. 2016 rozhodl žalovaný rozhodnutím č. j. KUKHK-8867/DS/2016/SR, jak uvedeno shora.

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud předně připomíná, že podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tak platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu, k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, 5 č. j. 7Afs 104/2004-54 nebo např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9Afs 35/2012-42 (veškerá judikatura citovaná v tomto rozhodnutí je dostupná na www.nssoud.cz).

K posouzení žalobních námitek krajský soud předesílá, že vychází ve věcech správního trestání z teze, podle níž: *„je třeba při přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví nalézat rozumnou rovnováhu, zohledňující jednak zásadu plné jurisdikce rozhodování správního soudu na straně jedné, a zamezující zjevným obstrukcím účastníka řízení na straně druhé. V souladu s všeobecně uznávanou právní zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (zákony jsou psány pro bdělé) tak správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a co do návrhů důkazů nijak aktivní, a skutková tvrzení uplatnil poprvé teprve v řízení před správními soudy“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2012 čj. 1 As 148/2011 – 52, bod 26)

Jako první považoval krajský soud za vhodné projednat tři námitky, jež žalobkyně uplatnila již v odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně.

První takto vznesená námitka se týkala promlčení správního deliktu. V daném případě se jedná o lhůtu prekluzivní, nikoliv promlčecí. Objasnění tohoto problému by si však vyžádalo obšírnější pojednání překračující účel tohoto rozsudku, neboť ve výsledku není pro posouzení dané věci právně relevantní a nemá pro rozhodnutí ve věci zásadní význam.

V této námitce žalobkyně namítala, že předmětný správní delikt byl již promlčen, neboť od jeho spáchání dne 30. 12. 2014 uplynul jeden rok. Žalobkyně se ve vztahu k této námitce v žalobě dovolávala metodiky vyhotovené Ministerstvem dopravy pod čj. 8/2013-160/OST/5 k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb., zákonem č. 297/2011 Sb. (dále jen „metodika“). Metodika se týkala doporučení k postupu správních orgánů při posuzování otázky zániku odpovědnosti provozovatele motorového vozidla v reakci na novou právní úpravu provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., kterou bylo do zákona o silničním provozu s účinností od 1. 1. 2012 mimo jiné vloženo ustanovení § 125f upravující nově správní delikt provozovatele vozidla. Metodika uváděla, že v případě tohoto správního deliktu bylo nutné na lhůtu k projednání deliktu uplatnit analogicky ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Jednalo se tedy o lhůtu jednoho roku. Zákon o silničním provozu totiž v té době zánik odpovědnosti za tento nový správní delikt neupravoval.

Nastíněná právní situace se však změnila přijetím zákona č. 230/2014 Sb. s účinností od 7. 11. 2014, kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována společná ustanovení o správních deliktech, konkrétně pak ustanovení § 125e odst. 5, jenž stanovil, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f. Podle uvedené změny se tedy na odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby, která řeší okamžik zániku odpovědnosti za správní delikt. To stanoví § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tak, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

V daném případě tedy lhůta pro zánik odpovědnosti žalobkyně za předmětný správní delikt neuplynula, protože ta zaniká uplynutím 4 let ode dne, kdy byl přestupek spáchán (spáchán byl dne 30. 12. 2014, odpovědnost žalobkyně by tedy zanikla až dne 30. 12. 2018). Zároveň byla v dané věci splněna i druhá podmínka, a to, že správní orgán zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o odpovědnosti žalobkyně za zmíněný přestupek dozvěděl (ustanovení § 125e odst. 3 a ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu). Krajský soud tak na základě výše uvedeného nemůže této námitce žalobkyni přisvědčit.

Další námitkou, kterou žalobkyně vznesla již v podaném odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a následně i v žalobě, je námitka, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti

žalobkyně. Vyjádřila přesvědčení, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Úmluvy, analogicky dopadá zákon o přestupcích a základní principy trestního řízení. Tato námitka byla podpořena odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č.j. 9 As 139/2015-30.

Krajský soud musí přisvědčit žalobkyni, že ve svém rozsudku ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014 - 35, vyslovil právní názor o povinnosti správních orgánů nařídit v řízení o správním deliktu ústní jednání. Tento právní závěr však byl již překonán rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 10/2015-46. Podle tohoto rozhodnutí *„správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání (§ 49 odst. 1 správního řádu) v řízeních o správních deliktech, není-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků“*. Tento právní závěr tak krajský soud plně respektuje.

Krajský soud dále dodává, že právní názor obsažený v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. dubna 2015, č. j. 15A 14/2015-35, byl již taktéž překonán, a to mimo jiné rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29. Nejvyšší správní soud v něm uvedl, že krajský soud má sice pravdu v tom, že na řízení o předmětném správním deliktu dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury citoval a dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídit vždy ústní jednání. V tomto směru citoval Nejvyšší správní soud i ze svého rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č.j. 8 As 110/2015-46, v němž uvedl: *„Soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. února 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. května 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“*

K poslednímu ze žalobkyní zmíněnému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, krajský soud pro úplnost dodává, že uvedený rozsudek zaujímá stanovisko, že prostor pro úvahu není správním orgánům dán při dokazování, neboť požadavek, aby při dokazování byla účastníkům řízení přítomnost umožněna, vyplývá přímo z ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu.

Správní řád předpokládá možnost rozhodovat meritorně bez nařízení ústního jednání, stejně jako možnost provést důkaz listinou mimo ústní jednání, nicméně k takovému postupu stanovuje určité podmínky. O záměru správního orgánu provést důkaz listinou mimo ústní jednání by měli být účastníci řízení včas vyrozuměni (ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu) a měl by o tom být sepsán protokol (ustanovení § 18 odst. 1 správního řádu). Podle ustanovení § 53 odst. 6 správního řádu se důkaz listinou za přítomnosti účastníků provede tak, že se listina přečte nebo se sdělí její obsah.

Na základě výše uvedeného lze shrnout, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí správní orgán jednání nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařízeno být nemusí. Neplatí tedy, že by ústní jednání muselo být nařizováno v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla vždy.

V nyní posuzované věci správní orgán prvního stupně rozhodoval zejména na základě oznámení Městské policie Dvůr Králové nad Labem o podezření ze spáchání přestupku ze dne 7. 3. 2015, výpisu z registru provozovatelů vozidel a fotodokumentace opatřené automatizovaným technickým prostředkem SYDO TRAFFIC VELOCITY, v. č. GEMVEL0011.

K uvedenému krajský soud dále doplňuje, že v průběhu správního řízení byla žalobkyni zaslána dne 2. 4. 2015 výzva k zaplacení určené částky podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu spolu s poučením o dalším možném postupu, dále dne 18. 5. 2015 výzva k podání vysvětlení, dne 16. 12. 2015 oznámení o zahájení řízení o správním deliktu a vyrozumění o provádění důkazů mimo ústní jednání. Dne 5. 5. 2016 bylo žalobkyni zasláno vyrozumění o pokračování v řízení o správním deliktu a vyrozumění o provádění důkazů mimo ústní jednání. Ve vyrozumění byla přítom informována, že při uvedených úkonech bude správní orgán dle § 51 odst. 2 správního řádu provádět dokazování mimo ústní jednání čtením listinných podkladů, jež budou sloužit jako podklady pro vydání rozhodnutí. Dne 23. 5. 2016 byl vydán protokol o provedení důkazu mimo ústní jednání. Z protokolu o seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí založených ve správním spise pak plyne, že správní orgán prováděl dokazování mimo ústní jednání zcela v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 správního řádu.

Působí poněkud zvláštním dojmem, pokud dnes žalobkyně vytýká správnímu orgánu, že ve věci nenařídil ústní jednání, pokud ona sama bez omluvy nevyužila možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí a rovněž zcela rezignovala na svá procesní práva spojená s řádně ohlášeným dokazováním mimo ústní jednání.

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobkyně nezbytné nařizovat ústní jednání, neboť ta se mohla opakovaně k jeho předmětu vyjadřovat a svá vyjádření dokládat důkazy, přičemž nutno konstatovat, že s jí uplatněnými námitkami ve správním řízení se správní orgány řádně vypořádaly. Krajský soud tak v této námitce nemohl dát žalobkyni za pravdu.

Žalobkyně dále namítala, že správní orgán zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. V reakci na výzvu k podání vysvětlení ze dne 18. 5. 2015 oznámila totožnost pachatele přestupku, tudíž měl dle jejího názoru správní orgán povinnost pokračovat v šetření přestupku. Pokud měl správní orgán za to, že je mu osoba řidiče známa i z jeho

úřední činnosti, měl pak konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou mu tyto skutečnosti známy. Svou argumentaci podpořila rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-109. Dle názoru žalobkyně správní orgán nepodnikl žádné kroky, které by vedly ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, a věc následně odložil. Takový postup shledala žalobkyně zcela účelový.

Podle ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45).

Na prvním místě je tedy odpovědnost za přestupek, což vyplývá i z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Zcela jasným primárním úmyslem zákonodárce právní úpravy správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu na pozemních komunikacích „...je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu povinnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci – nástroje spáchání protiprávnosti – z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21).

V přezkoumávané věci žalobkyně sice označila k výzvě správního orgánu jako údajného řidiče L. Y., nar. ..., bytem P. 15, 110 00 P. 1, avšak s touto osobou se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt. Správní orgán I. stupně zažádal Ministerstvo vnitra České republiky, aby sdělil informace k výše uvedenému k cizinci. I přes to, že mu bylo sděleno, že označené osobě řidiče, L. Y. bylo uděleno správní vyhoštění z území České republiky a že zároveň nemá v současné době povolen pobyt na území České republiky, zaslal mu dne 6. 8. 2015 výzvu k podání vysvětlení ke spáchání daného přestupku. Poté, co nebyl adresát při doručování výzvy zastižen, byla písemnost uložena a její adresát byl vyzván oznámením o neúspěšném doručení písemnosti k tomu, aby si uloženou písemnost vyzvedl na poště. Adresát tak neučinil a zásilka byla jako nedoručitelná vrácena správnímu orgánu. Byly tak splněny podmínky pro účinné doručení fikcí dle v ustanovení § 23 odst. 4 správního řádu.

Krajský soud uzavírá, že Městský úřad Dvůr Králové nad Labem tak učinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Krajský soud nepřisvědčil ani názoru žalobkyně, že pokud se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt s jím označeným řidičem, tak ji samotnou měl správní orgán předvolat k podání vysvětlení a vyzvat ji k označení dalších důkazů. Správní orgán však neměl žádný důvod toto činit a nutno připomenout, že provozovatel vozidla má na výzvu správního orgánu ke sdělení k osobě řidiče uvést všechny potřebné indicie. „Bylo by proti smyslu úpravy správního deliktu

provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46).

Žalobkyně dále namítla, že pokud měl správní orgán za to, že je mu osoba řidiče známa i z jeho úřední činnosti, měl pak konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou mu tyto skutečnosti známy. Touto námitkou se lze zabývat již jen obiter dictum, jelikož na základě výše uvedeného bylo spolehlivě prokázáno, že správní orgán činil patřičné kroky ke kontaktování osoby řidiče, a fakt, že je tato osoba spojována s dalšími případy v obdobných věcech, nebyl stěžejní pro rozhodnutí o správním deliktu. Přesto soud podotýká, že žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl příklad jiné věci, kterou vede pod č. j. 13312/2015, ve které jako domnělá osoba řidiče figuruje L. Y. Krajský soud dále dodává, že i jemu je z jeho úřední činnosti známo, že L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1, je uváděn zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, jako řidič vozidla v analogických řízeních, např. i ve věci vedené zdejším krajským soudem sp. zn. 30A 38/2016. V rozsudku v této věci pak bylo uvedeno, že „Dále správní orgán eviduje přestupky za správní delikt provozovatele vozidla zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, Praha 1, kde uvádí jako řidiče jmenovaného L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1 (sp. zn. 2015/3334/SPRKS/R/KOG, 2015/1888/SPRKS/R/NOH, 2015/4900/SPRKS/R/SCHZ, 2015/1165/SPRKS/R/SCHZ, 2015/2505/SPRKS/R/NOH, 2015/2092/SPRKS/R/NOH, 2014/1701/SPRKS/R/SCHZ, 2014/1918/SPRKS/R/NOH, 2015/1961/SPRKS/R/KAM, 2014/1274/SPRKS/R/KOG, 2015/820/SPRKS/R/NOH, 2015/2497/SPRKS/R/SCHZ, 2015/6668/SPRKS/R/NOH, 2014/1909/SPRKS/R/NOH, 2015/4772/SPRKS/R/SCHZ, 2015/7059/SPRKS/R/NOH, 2015/4690/SPRKS/R/NOH, 2015/5840/SPRKS/R/NOH, 2015/2652/SPRKS/R/NOH, 2015/458/SPRKS/R/KAM a 2015/2551/SPRKS/R/KAM). Správní orgán proto považoval uvedení této osoby coby řidiče vozidla za obstrukční postup ze strany žalobce.“

Krajský soud k této námitce ještě doplňuje, že podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Vzhledem k tomu, že správní orgán nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti osobě, jež byla označena za řidiče vozidla, nezbylo, než věc ve smyslu citovaného ustanovení odložit. Stalo se tak záznamem o odložení věci ze dne 1. 12. 2015. Krajský soud tak považuje postup správního orgánu za dostatečný a v této námitce nemůže žalobkyni přisvědčit.

Následující tři námitky vznesla žalobkyně až v podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V průběhu správního řízení tyto námitky neuplatnila.

Žalobkyně namítala, že i pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení. I pokud ve věci nemělo být obligatorně nařízeno ústní jednání, pak tato skutečnost nic nemohla měnit na tom, že žalobkyně měla právo být vyzvána k účasti na dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu). K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v

Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57 A 51/2014-34. Uvedla, že správní orgán I. stupně ji sice vyrozuměl o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady dle § 36 odst. 3 správního řádu, správní orgán ve svém vyrozumění ji ale nijak nepoučil, že by měla právo se dokazování účastnit, a pouhé vyrozumění o seznámení se s podklady nebylo pro uplatnění jejich práv dostačující.

Krajský soud v první řadě uvádí, že rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57 A 51/2014-34, se sice týká povinnosti ústního projednání ve věcech, v nichž to stanoví zákon, ale zároveň výslovně uvádí možnost nahradit ústní jednání provedením důkazů v přítomnosti žalobce při jednání nebo tzv. mimo jednání dle § 51 odst. 2 správního řádu. Podle tohoto ustanovení musí být účastníci o provádění důkazů mimo ústní jednání včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování. Žalobkyně se tohoto práva nevzdala, proto ji správní orgán dne 5. 5. 2016 ve vyrozumění o pokračování správního řízení poučil dle § 51 odst. 2 správního řádu o tom, že dne 23. 5. 2016 v 10 hod. bude oprávněná úřední osoba v hlavní budově Městského úřadu Dvůr Králové, č. dveří 104, provádět dokazování mimo ústní jednání listinami. Lze tedy konstatovat, že poučení bylo zasláno s dostatečným předstihem a obsahovalo všechny důležité informace, které obsahovat má. Správní řád po správních orgánech nepožaduje při vyrozumění o provádění dokazování mimo ústní jednání žádné další povinnosti. To, zda se žalobkyně zúčastní jednání či nikoliv, bylo následně na uvážení jejího zmocněnce, který se dokonce specializuje na agendu správního trestání. Zmocněnec žalobkyně se k provedení dokazování nedostavil. Nutno dodat, že žalobkyně měla i po provedeném dokazování možnost se ke všem podkladům vyjádřit, ale ani tohoto práva nevyužila. Tato námitka proto není důvodná.

Následující námitka směřovala k nedostatečnému popisu místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Místo spáchání přestupku bylo specifikováno jako „v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnice II/307 směr Choustníkovo Hradiště, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“. K této argumentaci žalobkyně odkázala i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 45, na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014-39, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. 4 As 28/2010-56.

Krajský soud předně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, který je na věc přílehlavý. V tam posuzované věci bylo místo spáchání přestupku ve výroku prvostupňového rozhodnutí vymezeno jako: „na silnici I/15 v obci Chrástce“. S námitkou nedostatečného vymezení místa se zmíněný soud neztotožnil. Citované vymezení místa spáchání přestupku považoval za dostačující, neboť společně s časem (13:45 hodin) a způsobem spáchání přestupku konkretizoval skutek tak, že nemohl být zaměněn s jiným. Na rozdíl od situace posuzované Nejvyšším správním soudem např. v rozsudcích ze dne 23. 10. 2010, č. j. 4 As 28/2010 – 56, ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 – 37, a ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014 – 48, bral v úvahu to, že v posuzované věci se jednalo o poměrně krátký úsek silnice I/15, procházející malou obcí Chrástce, ve které nejsou pojmenovány žádné ulice. Místo spáchání přestupku tedy bylo na rozdíl od případů posuzovaných ve výše uvedených rozsudcích vymezeno úzce - krátkým úsekem silnice. Zároveň nevznikly žádné

pochybnosti o tom, že se jedná o úsek, ve kterém je nejvyšší dovolená rychlost jízdy 50 km/h.

V nyní projednávaném případě se jednalo o úsek, který byl dlouhý přibližně 1,3 km a vzhledem k uvedení všech informací k místu přestupku, jako je název obce, konkrétní uvedení čísla silnice a směru, kterým motorové vozidlo jelo, navíc doplněné uvedením informace o platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“, je místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně dostatečně konkrétní. Dlužno dodat, že žalobkyně měla možnost tento nedostatek namítnout již v odvolání proti rozhodnutí orgánu I. stupně. Krajský soud má za to, že výrok rozhodnutí správních orgánů odpovídá zákonným požadavkům a ustálené soudní judikatuře. V kontextu daného případu správní orgány své povinnosti na srozumitelnost, určitost a nezaměnitelnost řidičem vozidla spáchaného skutku, od něhož se následně odvíjí objektivní odpovědnost provozovatele motorového vozidla, dostály a rozhodnutí je v tomto směru přezkoumatelné. Tato námitka není z výše uvedených důvodů důvodná.

Závěrem žalobkyně namítla, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 silničního zákona je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou ze základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Ani tuto námitku neshledal krajský soud za důvodnou a to z následujících důvodů.

K těmto otázkám se vyjádřil již Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015-32. Uvedl v něm k dané problematice správního trestání na straně čtvrté a násl. toto:

„Podle čl. 95 odst. 1 Ústavy platí, že „soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou.“ Podle druhého odstavce téhož článku platí, že „dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu.“ Předkládat věc Ústavnímu soudu je možné jen v případě, že předmětné ustanovení nelze vykládat ústavně konformním způsobem.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že na základě podobných argumentů již byla obdobná věc posuzována Ústavním soudem. Usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15 (veškerá zde uváděná judikatura Ústavního soudu je dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), Ústavní soud odmítl návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, neboť ten měl akcesorickou povahu k ústavní stížnosti, přičemž ta byla odmítnuta pro její zjevnou neopodstatněnost. I přesto, že meritem návrhu na zrušení předpisu se tedy Ústavní soud nezabýval a že (nepublikovaná) usnesení Ústavního soudu nejsou precedenčně závazná, domnívá se Nejvyšší správní soud, že uvedené usnesení nelze opomíjet. V odůvodnění zmíněného usnesení Ústavní soud totiž uvedl: „Pochybení obecných soudů a správních orgánů s ústavní intenzitou není Ústavním soudem ve věci spatřováno. Právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Obecné

soudy řádně, logicky a na podkladě dostatečného důkazního stavu vyložily, proč neposoudily námitky stěžovatele proti správnímu rozhodnutí o vyslovení viny a sankce za spáchaný správní delikt jako důvodné.“ Z tohoto lze podle Nejvyššího správního soudu dovozovat obecný závěr o ústavní konformnosti předmětné právní úpravy. Pokud by totiž Ústavní soud považoval předmětné ustanovení za protiústavní, byla by pak jeho aplikace provedená správními orgány a soudy logicky stížena protiústavností. Ústavní soud však výslovně uvedl, že v postupu soudů a správních orgánů nespatřuje pochybení dosahující intenzity protiústavnosti.

Dále lze připomenout, že na poli uvedené úpravy již několikrát rozhodoval i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudky ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46; ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45; ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31) a ani v těchto případech nepředkládal věc Ústavnímu soudu (nutno však podotknout, že v uvedených případech nebyla protiústavnost účastníky namítána). Z toho lze usuzovat o konstantním názoru Nejvyššího správního soudu o souladu předmětné úpravy s ústavním pořádkem.

Podobnou úpravou se zabýval i Evropský soud pro lidská práva (dále „ESLP“), a to v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 19. října 2004, *Falk proti Nizozemí*, stížnost č. 66273/01 (dostupné na <http://hudoc.echr.coe.int/>). ESLP se musel vypořádat s tím, zdali nizozemské orgány při aplikaci právní úpravy zakotvující objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za drobné dopravní přestupky neporušily čl. 6 odst. 2 Úmluvy, jenž zní: „Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.“ ESLP nejdříve připomněl, že presumpce neviny a povinnost toho, kdo rozhoduje o trestním obvinění, nést důkazní břemeno nejsou absolutní, neboť právní a faktické domněnky existují v každém systému trestního práva a nejsou principiálně v rozporu s Úmluvou, pokud smluvní státy zůstanou v rozumných mezích, přičemž vezmou v potaz, co je v sázce, a práva obviněného. Jinými slovy, smluvní státy jsou povinny zajistit, aby prostředky k dosažení legitimního cíle byly ve vztahu k tomuto cíli proporcionální. V tomto případě byla legitimním cílem bezpečnost silničního provozu, jež má být zajištěna tím, že dopravní přestupky detekované technickým nebo jiným způsobem, spáchané řidičem, jehož identita v dané době nebyla zjištěna, nezůstanou nepotrestány, přičemž vyšetřování a následné trestání těchto přestupků nebude představovat nepřijatelnou zátěž pro orgány veřejné moci. Navíc nizozemská úprava dává provozovateli možnost nechat pokutu přezkoumat soudním řízením v plné jurisdikci, v němž může vznést argument, že policie měla reálnou šanci vozidlo zastavit a zjistit totožnost řidiče. ESLP se finálně vyjádřil tak, že nizozemská právní úprava zakotvující objektivní odpovědnosti provozovatelů vozidel za drobné dopravní přestupky, u nichž je obtížné zjistit totožnost řidiče, je proporcionální uvedenému cíli, a proto je souladná s čl. 6 odst. 2 Úmluvy.

Podobným prismaem lze posuzovat i českou právní úpravu. Legitimním cílem zde je ochrana bezpečnosti silničního provozu. Konkrétněji se k tomu vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, následovně: „Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích

(viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21: „Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.““ Zvolený prostředek (objektivní odpovědnost provozovatele vozidla) je tedy dle Nejvyššího správního soudu zcela přiměřený k uvedenému cíli.

K tvrzení stěžovatele, že zákonodárce ustanovením § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu činí nátlak na prolomení zásady možnosti odepření výpovědi, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Provozovatel vozidla může stále využít svého práva na odepření výpovědi (podání vysvětlení). To, že odepře podat informace o tom, kdo vozidlo řídil, ještě automaticky neznamena, že bude rozhodnuto o jeho vině za spáchání správního deliktu. Správní orgán může totiž tento správní delikt projednat pouze v případě, že učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno (srov. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu). Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu „[o]becní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.““ Pokud provozovatel vozidla odmítne na výzvu správního orgánu tuto částku uhradit, přičemž nemusí sdělovat údaje o totožnosti řidiče, pokračuje správní orgán v šetření přestupku (srov. § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu). Až pokud učiní nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a tohoto pachatele nezjistí, nastupuje možnost projednání objektivního správního deliktu. Neexistuje tak přímá a bezprostřední spojitost mezi nepodáním vysvětlení a nastoupením odpovědnosti za spáchání správního deliktu. Je sice pravdou, že pojem „nezbytné kroky“ je judikaturou Nejvyššího správního soudu posuzován pro správní orgány poměrně benevolentním způsobem (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31), to však nic nemění na tom, že provozovateli vozidla je právo odepřít výpověď zachováno. Pokud provozovatel nesdělí údaje o totožnosti řidiče a vyvstanou zde jiné indicie o totožnosti řidiče (jež tu logicky v době učinění výzvy nebyly – pokud by tu byly, správní orgán by výzvu nemohl učinit), na základě kterých ho bude lze usvědčit ze spáchání přestupku, nebude možné bez dalšího projednat správní delikt provozovatele vozidla. Nejvyšší správní soud taktéž zdůrazňuje, že provozovatel vozidla je trestán za to, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Nejvyšší správní soud si je vědom, že se jedná o konstrukci poměrně striktní a pro provozovatele vozidla nepřívznivou. Touto konstrukcí je usnadněna důkazní pozice správního orgánu a do jisté míry se jí relativizuje povinnost správního orgánu nést důkazní

břemeno. Jak však již bylo shora osvětleno, nejedná se o právní úpravu protiústavní, neboť tato úprava představuje přiměřený prostředek k dosažení legitimního cíle. Zákodárce jejím zavedením reagoval na shora popsanou, neudržitelnou situaci, kdy nebylo možné uvedená deliktní jednání potrestat. Podle Nejvyššího správního soudu zákonodárce zvolil způsob, jenž se stále nachází v mezích ústavní konformity (k tomu viz shora a především podobnost s případem Falk proti Nizozemí).

Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud taktéž uvádí, že striktní dopad předmětné právní úpravy (v podobě povinnosti platit pokutu) do právní sféry provozovatele vozidla, může tento provozovatel do jisté míry „tlumit“ prostředky soukromého práva (např. smluvní ujednání o povinnosti řidiče platit provozovateli náhradu zaplacené pokuty). „Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. prosince 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21).“

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud zato, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí, proto nespátřuje důvod ani pro přerušení řízení a vyčkání výsledku řízení před Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (ustanovení § 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 26. květen 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Renata Vašatová